

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund.

Folketingets Ombudsmand gav i 1989 Folketingets Retsudvalg tilsagn om at udarbejde et notat om behovet for en eventuel revision af henholdsvis lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 642 af 17. september 1986) og Folketingets instruks for Folketingets Ombudsmand (bekendtgørelse nr. 48 af 9. februar 1962).

Ombudsmandens notat blev sendt til Retsudvalget i maj 1990.

Folketingets Præsidium besluttede på møde den 3. oktober 1991 at nedsætte et sagkyndigt udvalg til overvejelse af ændringer i reglerne om ombudsmanden. Udvalget, som blev endeligt udpeget den 25. marts 1992, fik 11 medlemmer. Blandt medlemmerne var medlemmer indstillet af Folketingets Ombudsmand, Den Danske Dommerforening, Indenrigsministeriet, Justitsministeriet, Statsministeriet, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark samt af Københavns og Frederiksberg Kommuner i forening. Hertil kom 2 personligt udpegede medlemmer, advokat Dorthe Horstmann og professor Claus Haagen Jensen. Som formand udpegedes professor i forvaltningsret, dr.jur. Bent Christensen.

I maj 1994 afsluttede udvalget sit arbejde med en betænkning om ændring af lovgivningen vedrørende Folketingets Ombudsmand.

Lovforslaget bygger på det forslag til en ny lov og de overvejelser, som er indeholdt i denne betænkning.

Den 2. august 1994 anmodede Folketingets formand 46 forskellige ministerier m.fl. om en udtalelse over ombudsmandslovudvalgets betænkning.

Følgende institutioner blev anmodet om en udtalelse:

Arbejdsministeriet, Boligministeriet, Energiministeriet, Finansministeriet, Fiskeriministeriet, Forskningsministeriet, Forsvarsministeriet, Indenrigsministeriet, Industri- og Samordningsministeriet, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Kulturministeriet, Landbrugsministeriet, Miljøministeriet, (Ministeriet

for Kommunikation og Turisme), Skatteministeriet, Socialministeriet, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Trafikministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet, Økonomiministeriet, Præsidenten for Højesteret, Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Sø- og Handelsretten, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for Retten i Roskilde, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Retten i Aalborg, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Den Danske Dommerforening, Foreningen af Statsamtmand, Kommunaldirektørforeningen i Danmark, Advokatrådet, Folketingets Ombudsmand, AC (Akademikernes Centralorganisation), DJØF (Danmarks Jurist- og Økonomforbund), Forbundet af Offentligt Ansatte, Foreningen af Statsamtsjurister og Foreningen af dommerfuldmægtige i Danmark. De modtagne svar er samtidig med fremsættelsen tilstillet Folketingets Retsudvalg, jf. den i fremsættelsestalen refererede aftale om fremgangsmåden ved behandling af lovforslaget i Folketinget.

2. Lovforslagets hovedpunkter.

a) Ny lov eller ændringslov.

Lovforslaget fremtræder som et lovforslag om en ny »hovedlov« og er ikke blot et lovforslag om ændring af dele af de gældende regler om ombudsmandens virksomhed.

Baggrunden herfor er denne: De gældende regler om ombudsmandens virksomhed stammer – bortset fra mindre betydelige tilføjelser i 1972 – fra 1955 og 1961. Reglerne er udarbejdet efter lovgivningstekniske principper, som siden er blevet ændret væsentligt. Reglerne trænger således til en modernisering. Dertil kommer, at ombudsmandsembedet gennem årene har udviklet sig til en kontrolinstans i forhold til *myndigheder* og ikke som forudsat i 1955 en kontrollant af enkeltpersoner. For at indarbejde dette træk i reglerne har en mere gennemgribende omskrivning været påkrævet.

Loven om Folketingets Ombudsmand var den første generelle forvaltningslov. Siden er kommet flere